

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Nyaarstiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 616.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245215541584.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Det var nemlig Grundtanken hos Henrik den Ottende, som Reformator, at *Kongen* skulde være *Christi Statholder* paa Øen, mod hvis *Tyrkiske Pavedom (Supremacy)* Ingen maatte knye, uden han vilde behandles som *Majestæts-Forbryder (traitor)*; men naar man betragtede *Gudsdyrkelsen* for meer end et *Skuespil*, endsige da, naar *Troen* var Folk en *Saligheds-Sag*, lod det sig umuelig gennemføre i det *Sextende* 617 Aarhundrede, da Trangen til Noget, man ret kunde troe paa og trøste sig ved, gjorde sig giældende i hele den ny Christenhed. Derfor blev, efter megen Forfølgelse og Blodsudgydelse, den *Anglikanske Kirke*, istedenfor en Bold i Kongens Haand, en Steen paa hans Hjerte, og *Engeland* en Rede for alle muelige *Sekter*, og dette Udfald er det, som gjør den *Wælske Reformation* verdenshistorisk, omtrent paa samme Maade, som den *Wælske Indkaldelse af Angel-Sachserne*, thi begge Dele gav, tvertimod deres Hensigt, Anledning til store og glædelige Begivenheder, først til Skabelsen af den ny *Christenhed*, som vi tilhøre, og sidst til den virkelige *Kirke-Frihed*, nu lige uundværlig for Mennesket og for *Christendommen*, der, ligesom *Sabbaten*, kun er til for *Menneskets Skyld*. Sædvanlig i Verden førde *Frihed* ved Misbrug til *Tyranni*, men i *Engeland* førde *Tyranni* ved Misgreb til *Frihed*, og derfor skiænker Verdens-Historien de *Engelske Tyranner* overordenlig Opmærksomhed, og taaler Fædrene for Døttrenes Skyld: *Henrik den Ottende* for Dronning *Elisabeths*, og det *Anglikanske Fangetaarn* for *Frikirkens Skyld*.